

80 Vel hic amisi post Subdiaconatum suceptum, & sine culpa. Et hunc ad alios Ordines promoveri non posse, docet Castropal. de Ord. p. 9. n. 4. cum Suario, quia revera est sine patrimonio, quod Trid. exposcit, ut quis ad Sacros Ordines promoveatur.

Rite autem plures graves Doctores putant in hoc casu dandum esse locum epiceps, & benigna interpretationi: Nimirum, quod si Episcopus cognoscat, quod iste in Subdiaconature remanserit, cogeretur turpi quaestu victimum querere, aut mendicare; spes autem adesset, ut ad Sacerdotium promotus honestius sustentaretur; tunc posset cum eo dispensari. Ita Tamb.

de Ord. c. 6. §. 4. n. 29. Ant. à Spir. S. de Ord. tr. 9. disp. 4. n. 131. cum Avila, & Henr. 7. de refor. c. 10. Anno autem viduitatis elapsi, libere potest dimissorias concedere.

87 Dimissoria non exipiant morte concessionis, vel eo ab officio cessante, nisi reverentur per successorem; quia est gratia facta. Leander de Ord. tr. 6. disp. 10. q. 12.

88 Si quis sine dimissoriis proprii Prælati aliquem Ordinem sacrum suscipiat, ordinans est suspensus ab Ordinum collatione per annum, & Ordinatus est suspensus à suscepti Ordinis executione ad arbitrium proprii Prælati. Idem dic de subdito regulari in ordine ad suum Prælatum regularem. Si vero sic Ordines minores suscipiat, non incurrit suspensionem, nec si in eis ministret, irregularitatem.

Ex Extrav. Pii V. cum ex sacrorum; sed peccare mortaliter, nisi Prælatus dictam susceptionem ratam haberet. Trid. seff. 23. de reform. c. 8.

Q U A R E S I.

89 Subditus Archiepiscopi Panormitani Messanæ existens requisivit dimissorias à proprio Prælato, quibus tamen consellis, antequam perveniret Messanam, falsas fabricavit, & vi illarum suscepit Ordinem Sacrum. An sit suspensus?

R Esp. peccasse mortaliter ratione fraudis, & pravi animi. Sed non est suspensus. Gobat cum Nav. tom. I. de Ord. tr. 8. n. 599. Quia reverè Ordinem suscepit cum dimissoriis veris.

Q U A R E S II.

90 Quis dolo & fictione proprium Episcopum dociendo, ab eo obtinuit dimissorias, vi quarum fuit ordinatus in Sacris. An sit suspensus?

A Ffirmant Suarez, Reginal. & alii apud Dianam p. 5. tr. 10. ref. 55. quia facultas non extenditur ultra mentem concedentis: unde hic ordinatur sine licentia.

Resp. peccare mortaliter, sed non esse suspensionem: quia licet dolo, & cum fictione obtinuerit, revera tamen ordinatur cum dimissoriis veris.

86 Capitulum Sede Vacante, vel ejus Vicarius intra annum vacationis à morte Episcopi non potest licet dimissorias concedere sub pena interdicti Ecclesiastici. Ipsi vero Ordinati, si in minoribus, privantur privilegio Clericale: si in majoribus, suspenduntur ab executione Ordinum ad beneplacitum futuri Prælati. Nisi

quis vigore alicujus beneficii recepti, aut recipiendi, arctatus fuerit ad Ordinem suscipiendum, in quantum scilicet obtinuerunt, vel vocati sunt ad obtinendum beneficium annexum Ordini, uti est Ecclesia Parochialis, Canoniciatus, aut Capellania requirens Ordinem: huic quidem potest Capitulum Sede vacante, & intra annum dimissorias concedere: ita Trident. seff. 7. de refor. c. 10. Anno autem viduitatis elapsi, libere potest dimissorias concedere.

87 Dimissoria non exipiant morte concessionis, vel eo ab officio cessante, nisi reverentur per successorem; quia est gratia facta. Leander de Ord. tr. 6. disp. 10. q. 12.

88 Si quis sine dimissoriis proprii Prælati aliquem Ordinem sacrum suscipiat, ordinans est suspensus ab Ordinum collatione per annum, & Ordinatus est suspensus à suscepti Ordinis executione ad arbitrium proprii Prælati. Idem dic de subdito regulari in ordine ad suum Prælatum regularem. Si vero sic Ordines minores suscipiat, non incurrit suspensionem, nec si in eis ministret, irregularitatem.

Ex Extrav. Pii V. cum ex sacrorum; sed peccare mortaliter, nisi Prælatus dictam susceptionem ratam haberet. Trid. seff. 23. de reform. c. 8.

missoriis, fictio se tenet ex parte modi obtinendi, minimè ex parte dimissoriarum, ita ut verum sit, quod, qui sic ordinatur, ordinatur cum dimissoriis veris.

91 Quod si fictio, & falsitas se teneat ex parte dimissoriarum, quatenus quis eas falsò fabricavit, eodem modo discurrat, quod sic ordinatus sit suspensus.

DE FURTIVE PROMOTO.

92 **F**urtivè promotus dicitur ille, qui sine scientia, ac voluntate Episcopi, sed potius contra ejus voluntatem, cum aliis ordinandis se immiscet, & Ordinem suscipit, ut in rom. I. de irreg. ex delicto.

Hic suspenditur cap. I. de eo qui furtivè, arbitrio Episcopi, pœnitentia imposta pro qualitate delicti.

93 Hæc poena solet irregularitas vocari, at (ut notat Tamb.) hoc parum refert, quoniam sufficit scire, eam posse Episcopum tollere, tam pro susceptorum Ordinum exercitio, quam pro ulterioribus suscipiendis.

94 Hic autem casus solet ab Episcopis reservari. Et est reservatus in Diœc. Panorm. sub num. 7.

DE ÆTATE ORDINANDI.

95 **A**etas non est computanda à die conceptionis, nec à die susceptionis baptismi, sed à die, & hora nativitatis: Nec requiritur ad valorem ex n. 21. sed ad licitam ordinationem, & ex jure canonico.

Q U A R E S I.

96 An sufficiat, quod annus sit inchoatus per annum, aut dimidium quadrantem?

Sanchez, & Bonac. exposunt unum diem, aut dimidium diei. Diana ait, sufficere unam horam.

R Esp. Sufficere, quod sit inchoatus per unum, aut dimidiuin quadrantem, Leander de Ordine trahit. 8. disp. 6. q. 7. Gobat tom. I. trahit. 8. n. 517. & Ant. à Spir. Sanct. de Ord. tr. 9. disp. 4. selt. 3. cum juribus.

Quæ sententia est mihi certa, quia ex Trid. seff. 23. de reform. cap. 12. habetur: Nullus ad Subdiaconatum Ordinem ante vigesimum secundum, ad Diaconatum ante vigesimum tertium, ad Presbyteratum ante vigesimum quintum etatis sue annum promoteatur. Ex quo sic formo discursum: Illa ætas ad Subdiaconatum Ordinem licet suscipiendum requiritur, & sufficit, quæ verificatur, quod in ea constitutus non promovetur ad Subdiaconatum ante vigesimum secundum; sed ætas anni vigesimi secundi per solum quadrantem, aut dimidium quadrantem inchoata est talis, ut in ea constitutus non promoveatur ad Subdiaconatum ante annum vigesimum

secundum; igitur ætas anni vigesimi secundi per solum quadrantem, aut dimidium quadrantem inchoati, requiritur, & sufficit ad Subdiaconatus Ordinem licet suscipiendum. Qui enim est constitutus in medio quadrante anni 22. verè, & physicè attingit annum 22. adeo que non potest dici ante annum 22.

Q U A R E S II.

97 An qui statem attingit hora quarta, vel quinta Sabbati, possit, manè ejusdem diei Ordinem Sacrum licet suscipere?

A Ffirmant Leand. cit. q. 8. Ant. à Spir. Sanct. A cit. n. 87. Diana p. 2. tr. 2. ref. 29. Quia in hoc casu vespera diei trahitur ad manè, cum ex utroque fiat una dies. Unde morali continuatione, qui sic ordinatur, ordinari dicitur in anno 22. 23. aut 25. Ita illi.

Resp. non posse, Villal. de Ord. trahit. 12. & Nav. per oppositam rationem; nam iste manè non esset verè & physicè constitutus in anno 22. sed per medium diem ante ann. 22. adeo que verè & physicè diceretur promoveri ante annum 22. quod est contra Trid. Unde sententia affirmativa non est practicanda.

Gobat cit. num. 524. ait, posse ex gravi causa practicari, & anno 1673. suaesse cuidam, cui deerant octo horæ, & erat arctatus beneficio, & simul suasionem corroborasse doctrina de annis bissextilibus.

Q U A R E S III.

98 Petro deficit unus aut alter dies, ut annus 22. attingat, & Subdiaconatum suscipiat: quid tamen ex quinque annis bissextilibus sue vita tempore decursis, sibi supersunt quinque dies, quibus non solum compensare duos dies deficiunt, sed etiam excedere etatem debitam per tres dies: An posse diltis diebus uti, & licet ordinem sacrum suscipere?

G Obat cit. 2. numer. 533. ad 538. refert opinionem Pellizarii affirmantis, addens eam fuisse practicatam Mantua. Insuper eam semel consuluisse ex gravi necessitate, videlicet ex Sacerdotum penuria. Ratio est: quia anni à jure requisiti sunt anni ordinarii, & constantes diebus 365, annus autem bissextilis constat ex diebus 366. qui excessus unius diei est physicus, & realis; nam computatio duorum diierum pro uno mense Februarii est moralis, quatenus bis pronunciatur sexto Kalendas Martii: revera tamen sunt duo reales, & solares, continentibz duas reales circulationes, singulas vigintiquatuor horarum, & minorum sex, ex quibus hotis dies realis & naturalis constituitur, ita ut Februarius, qui aliis annis continet dies 28. anno bissextili-

continet dies 29. igitur excessus quinque die tam in Bulla Pii V. quam Sixti V. habetur hæc rum in casu est realis, ac inde videtur, quod eo uti possit Petrus.

99 Accedit gravis ratio: Post correctionem Gregorianam ob intercalationem decem die rum à Gregorio XIII. factam, delatum est dubium: An decem illi dies ablati, essent ab ordinandis supplendi? Et responsum fuit sub Sexto V. quod non; sed absque decem illis die bus dici debere annum integrum. Port. verb. Novitii annus n. 48.

Quo præmisso, discursus formatur. Potuerunt juvenes Ordinem Sacrum suscipere non expectatis decem illis diebus, quia erant dies excessus ex ordinariis annis dierum 365. qui proinde sine illis fuerunt reputati integri: igitur poterit Petrus, cui unus, vel alter dies deficit, Ordinem sacram suscipere pro se utendo quinque diebus, qui ex quinque annis bissextilibus superant, quia sunt dies excessus ex ordinariis annis dierum 365. qui proinde sine illis quinque diebus reputandi sunt integri. His potius pro lectoris oblectamento relatis.

100 Respondeo, non posse Petrum licet Ordinem sacram suscipere supplendo ætatis defectum per usum dierum ex annis bissextilibus supra deducens. Rodr. in quæst. Regul. tom. 3. qu. 15. art. 5. cum communi.

Ratio est, quia anni ordinarii, & à jure re quisiti, sunt accipendi civiliter, & politicè; ci viliter autem, & politicè, in numeratione annorum non habetur ratio annorum bissextilium, & dierum, qui excedunt; sed quilibet annus ordinarius dicitur, sive bissextilis sit, sive non. Constat ex casu deciso in l. deinde dicens,

„ff. de minoribus 25. annis §. minorem. Mi norum autem 25. annis natu videndum, an etiam diem natalis sui, adhuc dicimus, ante horam, qua natus est; ut si captus sit, res situatur, & cum nondum compleverit, ita erit dicendum, ut è momento in momen tum tempus spectetur. Proinde, & si bis sexto natus est, sive priori, sive posteriori die, Celsus scripsit, nil referre; nam id biam pro uno die habetur, & posterior dies Kalendarum intercalatur.

Cui accedit praxis, & communis usus Ecclesiæ, à quo nullo pacto est recendum.

Q U A E R E S . IV.

101 An ordinatus ante statem bona fide, cum ignorantia, aut inadvertentia defectus, sit suspensus?

R Esp. negativè, juxta dicta in tom. I. num. 258. Villal. Bonac. & Com. apud Ant. à Spir. Sanct. de Ord. trah. 9. disp. 4. num. 89. quia

P R I M A T O N S U R A

102 Non est Ordo, sed dispositio ad Ordines: nec est necessaria ad Ordines quo ad valorem, sed ex præcepto. Definitur, quod sit signum distinctivum ministrorum Ecclesiæ à plebe communi.

Ton-

110 Tonsura, seu corona fit per rationem capillorum, ad significandum, quod qui vult Deo servire, debet superfluitatem terrenum renunciare, quia Clericus fit hæres Dei. Fit vero in capite, ad significandum, quod Clericus habere debet mentem elevatam ad Deum.

111 Per primam tonsuram quis sit Clericus capax Beneficii Ecclesiastici, & privilegiorum Clericalium.

112 In prima tonsura abscissio capillorum stat loco materiæ; loco autem formæ sunt verba ab Episcopo, & ab ordinando simul prolatæ, Dominus pars hereditatis meæ, & pars meæ Deus in aeternum: dixi, loco materiæ, & loco formæ, quia prima tonsura, cum non sit Ordo, non constat materia, & forma proprie dicta.

O S T I A R I A T U S

113 Est potestas, per quam ordinatus in Ostiæ rium potest recipere dignos, & excludere indigos ab Ecclesia, & eam custodire.

114 Materia remota sunt claves Ecclesiæ, materia proxima est traditio, & acceptatio clavium. Forma sunt verba prolatæ ab Episcopo: Sic age, quærationem Deo redditurus pro his rebus, quæ his clavibus recluduntur.

115 Unde munus Ostiarii est aperire, & claudere januas Ecclesiæ, custodire ea, quæ in illa affervantur, pulsare campanas, recipere dignos, & excludere indigos, scilicet infideles, & eos, quibus non licet interesse sacris. Quamvis autem Laici exerceant, qua ad minores Ordines spectant, id tamen non agunt ex officio.

116 Ostiarius fuit institutus à Christo, quando dixit: Attollite portat, principes, vestras, & elevamini portæ aeternales; & quando ementes & vendentes ejecit de templo.

L E C T O R A T U S

117 Est potestas, per quam ordinatus in Lectorem potest legere lectiones, & Prophetias.

118 Materia remota est liber sacras lectiones, videlicet Epistolas, & Prophetias, continens, qui dicitur lectionarius; materia proxima est ejusdem libri traditio, & acceptatio. Forma sunt verba illa: Accipe potestatem, & esto verbi Dei relator.

119 Unde munus Lectoris est annunciare populo verbum Dei, legendo ex libro, non prædicando, legendo scilicet Prophetias, sacras Scripturas, & Evangelium, sed extra Missam, quia in hac est munus Diaconi. Item Lectoris munus est, catechumenos in fide erudire.

120 Ordo Lectoratus fuit institutus à Christo, quando in medio seniorum librum Isaiae Prophetæ aperuit, & completa lectione prophetæ clausit, & dedit ministro.

E X O R C I S T A T U S

121 Est potestas, per quam ordinatus in Exorcistam potest expellere diabolum, ne impediatur aliquem à sumptione Eucharistia.

122 Materia remota est liber exorcismorum, materia proxima ejusdem libri traditio, & acceptatio. Forma sunt verba illa: Accipe, & commenda memoria, & habe potestatem imponendi manus super energumenos, sive baptizatos, sive catechumenos.

123 Unde munus exorcistæ est imponere manus super energumenos, & super illos legere exorcismos, ut à dæmonis obsessione liberetur.

124 Ordo exorcistatus fuit institutus à Christo, quando tetigit aures surdi, & muti, dicens, Ephphera, quod est adaperire; & quando de Maria Magdalena septem dæmonia ejecit.

A C O L Y T A T U S

125 Est potestas, per quam ordinatus in Acolytum potest accendere lumina, & portare urceolos cum vino, & aqua.

126 Materia remota est duplex, una est candelabrum cum cereo extinto, alia sunt urceoli vacui; materia proxima est horum traditio, & acceptatio. Forma pariter est duplex, una: Accipe ceroferarium cum cereo, ut scias te ad accendenda Ecclesiæ lumina mancipatum in nomine Domini: alia: Accipe urceolos ad suggestendum vinum, & aquam in Eucharistiam Sanguinis Christi in nomine Domini: in Acolytau igitur sunt duæ materiæ, & duæ formæ partiales.

127 Unde munus acolyti est ponere candelabra ad altare, candelas altaris accende, urceolos cum vino, & aqua præparare, & Subdiacono portigere.

128 Ordo Acolytatus fuit institutus à Christo, quando dixit: Ego sum lux mundi: qui sequitur me, non ambulat in tenebris, sed habebit lumen vita.

S U B D I A C O N A T U S

129 Est potestas, per quam ordinatus in Subdiaconum potest portare calicem cum vino ad altare, præparare necessaria ad Eucharistiam, & legere Epistolam.

Materia remota est duplex partialis; prima est calix vacuus, & patena vacua, sine vino scilicet, & hostia; secunda est liber Epistolæ. Materia proxima est horum traditio, &

ac-